

Maurerjeva 7, 1000 Ljubljana, Slovenija, +386 1 515 40 80, www.focus.si, info@focus.si

dr. Matej Lahovnik, minister
Ministrstvo za gospodarstvo
Kotnikova 5
1000 Ljubljana

V vednost:
Boris Selan, Ministrstvo za gospodarstvo
Janez Kopač, Ministrstvo za gospodarstvo
Hinko Šolinc, Ministrstvo za gospodarstvo

Ljubljana, 9. marec 2010

Zadeva: Zasedanje Sveta EU za energijo

Spoštovani minister Lahovnik,

12. marca 2010 boste z evropskimi kolegi razpravljali in sprejemali sklepe o strateškem energetskega tehnološkem načrtu (SET načrtu), ki predstavlja tehnološki steber EU podnebno – energetske politike. Prav tako boste na podlagi predloga Evropske komisije, objavljenega prejšnji teden, opravili izmenjavo mnenj o strategiji EU 2020. S tem pismom želi Focus društvo za sonaraven razvoj izraziti svoje stališče do teh dveh tem in vas hkrati pozvati h kritični razpravi o teh zadevah na Svetu za energijo.

1. Strateški energetskega tehnološki načrt (SET načrt)

Evropski SET načrt lahko pomaga nadgraditi vlaganja v raziskave dostopne, čiste in učinkovite energetske tehnologije. Cilj načrta je boljše organizacija razvojnih naporov po Evropi z izbiranjem tehnologij z največjim potencialom in s skupnim načrtovanjem rabe sredstev. V Focus društvu pozdravljamo evropske tehnološke industrijske iniciative na področju vetrne, sončne in bio energije ter energetskega omrežij. Kljub tem pozitivnim signalom pa nas v Focus društvu skrbi, da daje SET načrt preveč poudarka povečani podpori razvoja tehnologij jedrske fisije skozi t.i. pobudo za trajnostno jedrsko fisijo. Focus društvo je nadalje zaskrbljeno zaradi osredotočanja na tehnologije zajemanja in shranjevanja ogljika. Strinjamo se, da obstaja potreba po povečanju raziskav in razvoja v energetskega sektorju, a nas skrbi, da bo denar investiran predvsem v netrajnostne projekte na področju jedrske fisije ter zajemanja in shranjevanja ogljika, ki ga predlagani SET načrt vsebuje.

Na voljo so nam številčni prepričljivi dokazi, da lahko takojšnji napor v bistveno povečanje energetske učinkovitosti ustvarijo na tisoče novih, visoko kvalitetnih delovnih mest v Evropi. Večja energetska učinkovitost bi lahko zmanjšala nihanje cen energije v prihodnje in tako preprečila neželjene pritiske na evropska podjetja. Poleg tega lahko vlaganje v energetskega učinkovitost bistveno izboljša zdravje in življenjski standard ljudi preko izboljšanja kakovosti zraka ter z zmanjšanjem stroškov za energijo in energetske revščine. Dokazano pa je tudi že, da je energetska učinkovitost najpreprostejši in najcenejši način zmanjševanja emisij CO2 in

izboljšanja energetske varnosti in je tudi zato potrebno več sredstev/podpore nameniti ukrepom energetske učinkovitosti.

Focus društvo vas zato poziva, da podprete spremembe v tehnoloških prioritetah SET načrta v smeri večje alokacije sredstev za energetske učinkovitost in odmika od netrajnostnih tehnoloških rešitev, kot sta CCS in jedrska fisija.

2. EU 2020 strategija

Focus društvo pozdravlja osrednje mesto promocije večje učinkovitosti rabe virov, bolj zelenega in bolj konkurenčnega gospodarstva v EU 2010 strategiji ter raziskavah in prodornih iniciativah industrije (flagship initiatives). Dejstvo, da strategija vidi učinkovitost rabe virov kot nujo in gospodarsko priložnost hkrati, je spodbudno. V preteklih desetletjih je postajalo naše gospodarstvo postopoma bolj učinkovito, a le v tolikšni meri, da je držalo korak z gospodarsko rastjo. Zaradi tega rabe virov v absolutnem smislu do sedaj še nismo zmanjšali. To stanje je potrebno spremeniti, saj izkoriščamo naravne vire že preko meje vzdržnosti.

Focus društvo zato meni, da bi strategija EU 2020 morala vsebovati vsaj 3% cilj povečanja učinkovitosti rabe virov na leto in namero po določitvi bolj ambiciozne dolgoročne politike glede tega do leta 2012.

Strategija EU 2020 tudi ne vsebuje nobenih zavez. Potrebujemo pravno zavezujoče cilje za učinkovitost rabe virov in energetske učinkovitost. Ponovljeni cilji 20/20/20 so nezadostni za obvladovanje izziva podnebnih sprememb in tako predstavljajo pomanjkanje ambicij za prihodnost EU.

Prav tako menimo, da je togo oklepanje Evropske komisije na rast BDP, kot indikatorja gospodarskega razvoja, recept za gospodarski zlom. Rast BDP namreč ne pomeni avtomatičnega izboljšanja socialne enakosti, boljšega okolja ali srečnejših državljanov, zato bo potrebno razviti nove indikatorje.

Skrbi nas tudi pomanjkanje jasnih strateških smernic glede rabe evropskih sredstev. Evropski strukturni skladi so namenjeni zgolj za namene, kjer so izpolnjeni okoljski in socialni pogoji. Evropski strukturni skladi tako trenutno prispevajo več k nastajanju problema podnebnih sprememb kot njihovemu blaženju.

Focus društvo vas torej poziva, da se na prihajajočem Svetu EU za energijo zavzamete za večji poudarek na energetske učinkovitosti in jo prioritizirate v oživljanju evropskega gospodarstva ter v novi EU 2020 strategiji.

S spoštovanjem,

Christian Brandt
vodja programa Energija